

REFERAT Integrationsrådet d. 30-08-2023

Mødedato Onsdag d. 30. august 2023 kl. 17:00

Mødested Sprogcenter Midt, Skanderborg, Grønlandsvej 5, 8660 Skanderborg

Indholdsfortegnelse

Kl. 17.00-17.05: Godkendelse af dagsorden.....	3
Kl. 17.00-17.05: Godkendelse af referat.....	5
Kl. 17.05-17.25: Det fremadrettede arbejde i Integrationsrådet.....	6
Kl. 17.25-17.40: Temadrøftelse: Ensomhed blandt ældre.....	8
Kl. 17.40-17.55: Evaluering af Integrationsfestdagen den 26. august.....	10
Kl. 17.55-18.30: Intro v. Sprogcenter Midt, Skanderborg.....	12
Kl. 18.30-18.50: Pause med forplejning.....	15
Kl. 18.50-18.55: Valg af kandidat som nyt medlem af Integrationsrådet.....	16
Kl. 18.55-19.05: Opfølgning på intro v. Sprogcenter Midt, Skanderborg.....	17
Kl. 19.05-19.15: Forberedelse til workshop om kultur-, fritids- og idrætspolitikken den 12. septemb	18
Kl. 19.15-19.25: Bordet rundt.....	20
Kl. 19.25-19.30: Punkter til kommende møder.....	21
Kl. 19.25-19.30: Eventuelt.....	22

Punkt 1: Kl. 17.00-17.05: Godkendelse af dagsorden

15.40.00-A00-5-21

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden til dagens møde.

-

Det indstilles,

- at dagsordenen godkendes.

Beslutning

Fraværende: Mohammad Haji Rasheed, Jakarkhoun Mnlā, Martha Skrydstrup og Maiken Koch Poulsen.

Der blev foretaget mindre ændringer i dagsordenen:

- Punktet om "temadrøftelse: Ensomhed blandt ældre" flyttes op efter punktet om "det fremadrettede arbejde i Integrationsrådet"
- Punktet om "opfølgning på besøg på Sprogcenter Midt, Skanderborg" blev rykket ned efter punktet om "valg af kandidat som nyt medlem af Integrationsrådet".

Integrationsrådet vedtog,

- at godkende dagsordenen efter ændringerne.

Deltagere:

- Louise Asmussen (formand)
- Karna Friis (næstformand) (deltog ikke under hele mødet)
- Mohamad Khalil Hassen
- Aase Gry Hansen
- Hanne Stender Damkjær
- Leo Hansen (deltog ikke under hele mødet)
- Rajeevan Kandasamy
- Mohammad Haji Rasheed (deltog ikke under hele mødet)
- Jakarkhoun Mnlā (deltog ikke under hele mødet)
- Yorsalem Fesshaye (deltog ikke under hele mødet)
- Charlotte Kondrup (sekretær)

Fraværende med afbud:

- Martha Skrydstrup
- Per Kristensen (ressourceperson)

Fraværende uden afbud:

- Maiken Koch Poulsen

Punkt 2: Kl. 17.00-17.05: Godkendelse af referat

15.40.00-A00-5-21

Sagsfremstilling

Godkendelse af referat fra seneste møde den 21. juni 2023.

-

Det indstilles,

- at godkende referatet.

Beslutning

Fraværende: Mohammad Haji Rasheed, Jakarkhoun Mnl, Martha Skrydstrup og Maiken Koch Poulsen.

Integrationsrådet vedtog,

- at godkende referatet fra seneste møde.

Bilag

Referat Integrationsrådsmøde 21.06.2023

Punkt 3: Kl. 17.05-17.25: Det fremadrettede arbejde i Integrationsrådet

15.40.00-A00-5-21

Sagsfremstilling

På forrige møde ønskede Integrationsrådet et punkt om det fremadrettede arbejde i Integrationsrådet, herunder:

- Drøftelse af Integrationsrådets budget, og hvad budgettet kan bruges på
- Drøftelse af fokusområde om social kontrol
- Drøftelse af studieture, eksempelvis at besøge et andet Integrationsråd.

På baggrund af et inspirationsoplæg, som Charlotte holder, drøfter Integrationsrådet det fremadrettede arbejde i Integrationsrådet.

Som forberedelse til punktet bedes hver Integrationsrådsmedlem tænke over, hvad de ser som den eller de største udfordringer ift. integration i Skanderborg Kommune.

-

Det indstilles,

- at Integrationsrådet drøfter Integrationsrådets budget, og hvad det kan bruges på, eksempelvis studieture
- at Integrationsrådet drøfter, hvordan de ønsker at arbejde videre fremadrettet
- at Integrationsrådet drøfter, om de skal arbejde videre med fokusområder eksempelvis social kontrol

Beslutning

Fraværende: Mohammad Haji Rasheed, Martha Skrydstrup og Maiken Koch Poulsen.

Charlotte gav et oplæg med en præsentation af følgende:

- Den seneste status på Integrationsrådets budget
- Hvilke andre kommuner der har integrationsråd i Jylland ift. at kunne besøge andre integrationsråd på en studietur
- Opsamling på forslagene fra Introduktionsdagen den 30. august 2022
- Forslag til at arbejde videre i Integrationsrådet.

Under punktet var der en bordet rundt ift. hvad hvert rådsmedlem så som den eller de største udfordringer ift. integration i Skanderborg Kommune. En opsummeret liste over temaerne fra bordet rundt er vedhæftet.

Beslutning

Integrationsrådet vedtog,

- at vente med drøftelserne til næste integrationsrådsmøde for at have mere tid til drøftelserne.

Bilag

Opsummerende tematikker bordet rundt 30.08.2023

Punkt 4: Kl. 17.25-17.40: Temadrøftelse: Ensomhed blandt ældre

15.40.00-A00-5-21

Sagsfremstilling

På forrige Integrationsrådsmøde besluttede Integrationsrådet at have et punkt om ensomhed blandt ældre, og hvordan ensomhed kan håndteres.

Leo præsenterer punktet med et oplæg.

-

Det indstilles,

- at orienteringen tages til efterretning
- at Integrationsrådet drøfter ensomhed blandt ældre, og hvordan det kan håndteres.

Beslutning

Fraværende: Mohammad Haji Rasheed, Martha Skrydstrup og Maiken Koch Poulsen.

Leo holdte et oplæg om ensomhed blandt ældre:

- Der havde været afholdt et temamøde om ensomme ældre den 15. juni 2023 af Seniorrådet
- Leo orienterede om, at de tidligere har været inviteret til et åbent møde om ensomhed, hvor budskabet den gang var, at man skulle huske at tage sin nabo med til aktiviteter
- Kommunen har et opsøgende team, der besøger ældre og er opmærksomme på ensomhed. Men de kan ikke løfte det alene.

Under oplægget blev der drøftet flere forslag til, hvordan ensomhed blandt ældre kan håndteres (forslagene er gældende for alle - også for integrationsborgere):

- tage sin nabo med til arrangementer
- foreninger og andre borgere tænker over, hvordan man modtager andre mennesker i etablerede fællesskaber
- at ældre frivillige stadig kan være aktive i foreningslivet, blot fordi man når en vis alder, behøver det ikke betyde, at man skal stoppe
- opfordre til at tage kontakt til bekendte, det er ikke altid til at se, at folk er ensomme
- Arbejdspladser kan understøtte en bedre overgang til pensionslivet
- Prioritere forsamlingshuse i fx parcelhuskvarter

Under oplægget var der også en pointe ift., at man siger, at integrationsborgere tager sig af sine egne, og at der dermed ikke var så meget ensomhed blandt ældre integrationsborgere. Men i takt med at den næste generation vokser mere og mere op i den danske kultur, så kan der ske ændringer her, som er værd at tage højde for. Derfor er det også vigtigt at have fokus på bekæmpelse af ensomhed ift. ældre integrationsborgere.

Beslutning

Integrationsrådet vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning
- der er flere forslag til, hvordan ensomhed blandt ældre kan håndteres, som kan tages med videre.

Punkt 5: Kl. 17.40-17.55: Evaluering af Integrationsfestdagen den 26. august

15.40.00-A00-5-21

Sagsfremstilling

Med dette punkt evaluerer Integrationsrådet Integrationsfestdagen, som blev afholdt lørdag den 26. august på Morten Børup Skolen, herunder:

- planlægningen af arrangementet
- selve festdagen
- lokation
- antal af besøgene
- reklame for arrangementet
- aktiviteterne
- budget

-

Det indstilles,

- at Integrationsrådet drøfter og evaluerer afholdelse af integrationsfestdagen.

Beslutning

Fraværende: Mohammad Haji Rasheed, Martha Skrydstrup og Maiken Koch Poulsen.

Der var enighed i Integrationsrådet om, at integrationsfestdagen havde været en succes, der var ikke et så stort fremmøde den første time, men de endte med at være mere eller mindre fuldt hus til sidst.

Tilbagemeldingerne har været positive, programmet var spændende - trods diverse ændringer.

Der var flere politikere med fra Byrådet, som også roste arrangementet.

Der var ros til formanden, arbejdsgruppen og til dem, som var mødt op til Integrationsfestdagen og hjalp til.

Samt har Morten Børup Skolen udvist meget venlighed ved at give dem lov til at låne og bruge hele skolen. Det var en god oplevelse at de kunne bruge så meget plads og fx havde underholdning i gymnastikhallen.

Forbedringspunkter til næste gang:

- Få planlagt, klart defineret og uddelegeret flere opgaver ifbm. det praktiske før, under og efter arrangementet
  - Karna orienterede om, at der var nogle, som frivilligt har meldt sig til at stille borde, stole mv. op næste gang
- Der blev bestilt for meget mad
- Tidsrammen og starten af programmet. Der var en drøftelse om, der skulle sættes en buffer ind i programmet, sådan at talerne osv. først blev senere, så der kunne være flere mennesker med. En mulighed for, at der var et større

tidsrum til at kunne ankomme i.

- Drøftelse om, det skulle afholdes på en anden dag og tidspunkt.

Integrationsrådet sluttede punktet af med at blive enige om, at det var en god fest, og at der var opbakning til at gøre det igen både fra rådet selv og de deltagende. Samt at der var en oplevelse af, at Integrationsrådet står stærkere efter den succesfulde fest.

Beslutning

Integrationsrådet vedtog,

- at Integrationsfestdagen var en succes, hvor der er plads til forbedringer til næste gang
- at Integrationsrådet godt kan holde et lignende arrangement igen.

Punkt 6: Kl. 17.55-18.30: Intro v. Sprogcenter Midt, Skanderborg

15.40.00-A00-5-21

Sagsfremstilling

Under dette punkt får Integrationsrådet en introduktion til Sprogcenter Midt-afdelingen i Skanderborg.

Under introduktionen vil Integrationsrådet høre nærmere om bl.a.:

- Sprogcentret
- Undervisning/forløb
- Antallet af eleverne og deres baggrund
- Erfaringer fra tidligere elever
- De frivillige på sprogcentret
- Den lovmæssige ramme

Under punktet vil uddannelseschef Eva Bech Hansen og vejleder Anne Skjoldan deltage.

-

Det indstilles,

- at introduktionen til Sprogcenter Midt, Skanderborg tages til efterretning.

Beslutning

Fraværende: Karna Friis, Martha Skrydstrup og Maiken Koch Poulsen.

Eva og Anne orienterede om følgende under introduktionen til Sprogcenter Skanderborg.

Den lovmæssige ramme

- Sprogcenteret er underlagt danskuddannelsesloven, hvor der er klare mål for, hvad deres opgave er ift. at uddanne udlændinge i dansk
- Alt indhold og test er lovbestemt, og inden for hvert modul er der præcis beskrevne mål, som primært er beskæftigelsesrettet
- Nogle kommuner vælger selv at løse opgaven med kommunale sprogskoler, men flere vælger også at sætte det i udbud, såsom Skanderborg Kommune og flere østjyske kommuner. Dermed er Sprogcenter Midt også under en driftsaftale
- Sprogcentret er dermed underlagt tilsyn
- Når integrationsborgere ankommer til Danmark, så har de ret til et gratis uddannelsesforløb inden for en 5-års periode - dette orienteres om i en af de første breve, integrationsborgerne modtager
  - Den 5 års-periode er for at give en vis form for fleksibelt og mulighed for at holde fx et års pause, eksempelvis pga. barsel, arbejde mv.

Undervisning/forløb

- Danskundervisningen er opdelt i tre danskuddannelser: DU1, DU2 og DU3
  - DU2: er fokuseret på kursisten og vedkommendes liv, og at kunne beskrive, hvad der sker. Det kan have et arbejdsmarkedsfokus
  - DU3: er fokuseret med et bredere perspektiv, og at kunne fortælle, argumentere og holde synspunkter overfor hinanden fx inden for klima
- Hver danskuddannelse består af 5-6 moduler, og hvert modul afsluttes med en test. Det sidste modul afsluttet med Prøve i Dansk.
- En borger kan kun få lov til at tage en uddannelse, men nogle gange kan det give mening at skifte niveau undervejs - her skal en faglig vurdering til
- Sprogcentret ønsker at møde borgerne, hvor de er - og hvor de lærer mest. Derfor har de også en vejleder tilknyttet, og et tæt samarbejde med kommunen, undervisere og sagsbehandlere
- Der er forskellige muligheder for, hvornår kursisterne kan få tilrettelagt deres forløb, så det kan tage højde med fx arbejde
- Oftest går kursisterne i skole i to dage, hvor de tre andre dage er til praktik (som kommunen sørger for) (dette er aftalt i driftsaftalen)
- De har forsøgt at lave et særligt forløb sammen med SOSU-uddannelsen, men der er ikke en stor nok volumen til det. I stedet kan de sende interesserede borgere på et forløb i Horsens.

Antallet af eleverne og deres baggrund

- Der er forskellige af kategorier iblandt kursisterne:
  - Integrationsborgere - herunder også flygtninge fx fra Ukraine
  - Au pair-personer
  - selvforsørgerende
  - Udenlandske studerende
  - Borgere, der deltager som selvbetalere
- Kursisterne kommer ind via en henvisning og kommer til en visitationssamtale, hvor de sammen med vejleder og evt. tolk over telefonen afdækker, hvilken danskuddannelse de skal starte på. Hertil ses blandt andet på borgerens kompetencer, skoleerfaring, målet med danskuddannelsen og fremtidsplaner
- Kursisterne har ikke ret til SU
- Der er ikke aldersbegrænsning for at blive optaget
- Næsten alle kursister bor i Skanderborg Kommune, enkelte kommer fra andre kommuner i nærheden.

Erfaringer fra tidligere elever

- Der laves evalueringer iblandt kursisterne
- Samt er de underlagt tilsyn.

Vanskeligheder ved at lære det danske sprog

- Sprogcentret og underviserne har forskellige pædagogiske greb, oftest har underviserne en specialuddannelse oveni og dermed er der forskellige måder at håndtere udfordringer på
- De har også en ordblindlærer
- Underviserne er gode til at sparre med hinanden
- Underviserne er tæt på kursisterne og kan sætte ind, når de begynder at se tegn på udfordringer.

Aktiviteter

- Da Sprogcentret via driftsaftalen skal have løbende optag, så er der som sådan ikke en klasse, men en underviser, der underviser for de mennesker, som er der på det tidspunkt. Der er ikke planlagt sociale ting udover undervisningen, men de oplever, at der er flere, som mødes udover Sprogcenters rammer.

Beslutning

Integrationsrådet vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning.

Punkt 7: Kl. 18.30-18.50: Pause med forplejning

15.40.00-A00-5-21

-

-

Beslutning

-

Punkt 8: Kl. 18.50-18.55: Valg af kandidat som nyt medlem af Integrationsrådet

15.40.00-A00-5-21

Sagsfremstilling

Efter at et medlem er udtrådt af Integrationsrådet, er der plads til et nyt medlem. Integrationsrådet har modtaget to ansøgninger til den plads. Ansøgningerne er sendt via mail til integrationsrådsmedlemmerne.

Med dette punkt skal Integrationsrådet drøfte de to ansøgninger og udvælge den kandidat, som de indstiller til Byrådet, som nyt medlem af Integrationsrådet.

-

Det indstilles,

- at Integrationsrådet drøfter og udvælger en kandidat, som de indstiller til Byrådet, som nyt medlem af Integrationsrådet.

Beslutning

Fraværende: Karna Friis, Leo Hansen, Yorsalem Feeshaye, Jakarkhoun Mnla, Martha Skrydstrup og Maiken Koch Poulsen.

Integrationsrådet vedtog,

- at indstille en af ansøgerne til Byrådet, som nyt medlem af Integrationsrådet.

Punkt 9: Kl. 18.55-19.05: Opfølgning på intro v. Sprogcenter Midt, Skanderborg

15.40.00-A00-5-21

Sagsfremstilling

Integrationsrådet drøfter besøget med introduktion til Sprogcenter Midt, Skanderborg.

-

Det indstilles,

- at Integrationsrådet drøfter rundvisning og introduktion til Sprogcenter Midt, Skanderborg.

Beslutning

Fraværende: Karna Friis, Leo Hansen, Yorsalem Feeshaye, Jakarkhoun Mnlá, Martha Skrydstrup og Maiken Koch Poulsen.

Integrationsrådet vedtog,

- at arbejde videre med:
  - Muligheden for at ændre i antallet af dage til undervisning og antallet af dage i praktik
  - Muligheden for at få oversat de mere gængse breve til fx de sprog, der vurderes, at flest integrationsborgere forstår - for eksempel det brev, hvor der står, at man har ret til gratis uddannelsesforløb inden for en 5 års-periode. Louise vil tjekke op med Sprogcentret om, hvem der sender brevene ud og om det vil kunne sendes på andre sprog.

Punkt 10: Kl. 19.05-19.15: Forberedelse til workshop om kultur-, fritids- og idrætspolitikken den 12. september

15.40.00-A00-5-21

Sagsfremstilling

På forrige Integrationsrådsmøde drøftede Integrationsrådet deltagelse i det åbne møde om Kultur-, Fritids- og Idrætspolitikken, hvor Integrationsrådet kom frem til følgende tematikker:

- forkorte vejen for integrationsborgere, da de ofte har en længere vej til fællesskabet
- at foreningslivet i endnu højere grad tager sig af børn og unge, der kommer fra andre end typisk danske hjem
- mulighed for at understøtte integrationsborgere til at være frivillige i de forskellige foreninger.

Med dette punkt drøfter Integrationsrådet deres mulige deltagelse til det åbne møde om Kultur-, Fritids- og Idrætspolitikken den 12. september, herunder forberedelse af konkrete bud på handlinger ift. de nævnte tematikker.

Vedhæftet er det første udkast til Kultur-, Fritids- og Idrætspolitikken og Integrationsrådets høringssvar til Kultur-, Fritids- og Idrætspolitik.

-

Det indstilles,

- at Integrationsrådet drøfter og evt. forbereder sig på deltagelse på mødet den 12. september.

Beslutning

Fraværende: Karna Friis, Leo Hansen, Yorsalem Feeshaye, Jakarkhoun Mnlá, Martha Skrydstrup og Maiken Koch Poulsen.

Under punktet var en drøftelse af fritidspas, og om integrationsborgere bliver orienteret om dette. Integrationsrådet kom med flere forslag til orientering om fritidspas, som kunne ske via:

- sagsbehandlerne
- AULA/lærerne/skolerne
- foreningerne
- har Integrationsrådet en opgave her?

Beslutning

Integrationsrådet vedtog,

- at Integrationsrådet bl.a. kommer med følgende synspunkter til mødet den 12. september:
  - at forkorte vejen for integrationsborgere, da de ofte har en længere vej til fællesskabet eksempelvis via
    - fritidspas
    - orientering om forskellige aktiviteter i kommunen
  - at foreningslivet i endnu højere grad tager sig af børn og unge, der kommer fra andre end typiske danske hjem
  - mulighed for at understøtte integrationsborgere til at være frivillige i de forskellige foreninger eksempelvis ved, at kommunen kan opfordre foreningerne til, at være opsøgende overfor forældre med integrationsbaggrund, om at de kan hjælpe til som frivillige, og hvor meget det betyder, når de frivillige hjælper til.
  - at Integrationsrådet godt kan hjælpe til ifbm. afholdelse af en messe for kultur- og fritidsaktiviteter i kommunen, eksempelvis og hjælpe med at reklamere for messen og dele invitationer ud.

Bilag

Integrationsrådets hørings svar til reformuleret kultur- fritids- og idrætspolitik

Kultur- Fritids- og Idrætspolitik til høring.pdf

Punkt 11: Kl. 19.15-19.25: Bordet rundt

15.40.00-A00-5-21

Sagsfremstilling

Integrationsrådet tager en kort bordet rundt.

-

Det indstilles,

- at orienteringen under bordet rundt tages til efterretning.

Beslutning

Fraværende: Karna Friis, Leo Hansen, Yorsalem Feeshaye, Jakarkhoun Mnla, Martha Skrydstrup og Maiken Koch Poulsen.

I stedet for en bordet rundt, blev følgende drøftet:

- Ønske om at undersøge, hvad Integrationsrådet kan gøre ved integrationen i Skanderborg Kommune
- Ønske om at alle borgere skal vide, at Integrationsrådet findes, og at de gerne vil lytte til udfordringerne og blive klogere
- Integrationsrådets besøg hos Kvindecaféen, bydelsmødrene og de frivillige grupper, herunder var en drøftelse om, at Integrationsrådet via de besøg ender med at komme i kontakt med "de samme integrationsborgere" og dermed, at der er integrationsborgere, som Integrationsrådet har sværere ved at komme i dialog med. Her blev drøftet, at en mulighed kunne være, at enkle rådsmedlemmer tog på familiebesøg, samt deltagelsen i Sommerfesten i Højvangen kunne give, at de kunne komme i snak med flere
- Drøftelse om en fælles platform/side for alle integrationsråd i Danmark for at kunne lære fra hinanden og give inspiration, samt kunne arrangere fælles arrangementer - Louise vil gå videre med dette via en kontakt til Det Nationale Integrationsråd
- Drøftelse om venskabsintegrationsråd, hvor man kunne være flere integrationsråd sammen.

Beslutning

Integrationsrådet vedtog,

- at tage drøftelserne til efterretning.

Punkt 12: Kl. 19.25-19.30: Punkter til kommende møder

15.40.00-A00-5-21

Sagsfremstilling

Integrationsrådet kan komme med input til kommende møder.

Beslutning

Fraværende: Karna Friis, Leo Hansen, Yorsalem Feeshaye, Jakarkhoun Mnla, Martha Skrydstrup og Maiken Koch Poulsen.

Integrationsrådet drøftede, at der er følgende punkter til kommende møde:

- Drøftelse af om det fremadrettede arbejde i Integrationsrådet, herunder (punkt fra dagsorden):
  - drøftelse af Integrationsrådets budget, og hvad budgettet kan bruges på
  - drøftelse af fokusområde om social kontrol
  - drøftelse af studieture, eksempelvis besøge et andet integrationsråd

Punkt 13: Kl. 19.25-19.30: Eventuelt

15.40.00-A00-5-21

Sagsfremstilling

Integrationsrådet kan komme med korte punkter under eventuelt.

Der orienteres om:

- Oplægsholder til mødet den 11. oktober?
- Orientering om at rådsmedlem er udtrådt af Integrationsrådet

-

Det indstilles,

- at punkterne under eventuelt tages til efterretning.

Beslutning

Fraværende: Karna Friis, Leo Hansen, Yorsalem Feeshaye, Jakarkhoun Mnlá, Martha Skrydstrup og Maiken Koch Poulsen.

Integrationsrådet blev orienteret om følgende:

- der findes ikke en oplægsholder til mødet den 11. oktober
- Palwasha er udtrådt af Integrationsrådet
- Drøftelse om udlæg ifbm. arrangementer, så integrationsrådsmedlemmerne ikke skal lægge ud for egne midler.